

DİSK VE SENDİKALARININ PARA VE MAL VARLIĞI SORUNU

N. Firuz

Bu yazıyı -uzunboylu bir yazı değil bu- İstanbul 2 numaralı askeri mahkemesinin DİSK, üye sendikaları ve bunların yönetici ve diğer kadroları hakkında 23 aralık 1976 tarihinde verdiği kararı olmuş bitmiş sayarak yazmıyorum. Askeri yargıtaya başvuruldu. Bir anlamda davanın ikinci perdesi sahnede. Askeri yargıtaya ne yapar bilmiyorum. Ne yapacağı, ne yapabileceği üzerine düşünce açıklama hakkım var mı? O da yok galiba. Askeri yargıtayın vereceği kararı etkileyebilecek kıldan ince kılıçtan keskin bir düşünce oluşturabilir miyim? Elimde kara kalem -biraz sonra yazı makinesi-, altında -biraz sonra yazı makinesinin rulosunda- beyaz kağıt. Aletlerin altını niye çizdim? Kısıtlılığı mı vurguladım? Oysa alet çok. Bundan da haberim var. Yazıyı buraya doğru çekişim bir anıya dayanıyor o kadar: aletleri, aletlerin ne yaptıklarını, ne yapabileceklerini birbirine karıştıran "üniversite öğretim üyeleri" gördüm de... Biri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini ve de Devletini temsil ediyordu Birleşmiş Milletler Orgütü'ne bağlı bir kuruluşun toplantısında. İngilizce söyleşiyoruz aramızda. Ben onun neyin temsilcisi olduğunu öğrenmişim -güç değil-, o benim Türk olduğumu bilmiyor. Türkiye'de "anarşik" eylemlerden sözlerken geldi 1 Mayıs 1977'ye. Hani barışçıl göstericilerin dışardan otomatik silahlarla -alet- katledildiği o olaya. Yükledi olayı sendikaların sırtına. İngiliz olsaydım belki, ama ben kül yutabilir miyim bu konuda? Sıraladığım ayrıntılarda sıkışınca öğretim üyesi hazret demez mi : "Terörist var silah kullanır, terörist var kalem kullanır!". Hayır, gök-kubbe yıkılmadı başıma bu sözler üzre. Ustelik Federal Almanya'nın şimalinde bir kilisedeyiz. Toplantı programı çerçevesi içinde tatlı yenile, tatlı içile, kardeş oluna çağrısıyla, Doğu Batı tüm Avrupa ülkelerinin temsilcileri olarak davetlenmişiz bu modern kiliseye. Ama onun o sözlerini tüm organlarımla duydum. Duydum ve sustum. Dondum. Hızla ayrıldı yanımdan o. Kaçtı. Aletler kafasında herhalde hâlâ karışık. Benim İngiliz olduğundan iyice kuşkulu...

Bizim elimizde hâlâ kalem. Amacımız ise anı aktarmak değil.

Konu DİSK ve üyesi sendikalarla ilgili, ama öte yanıyla daha genel. Adalet ki "mülkün temeli", konu güncel somutlukta DİSK ve DİSK sendikalarının "mülk"üyle ilgili. Öte yanıyla ise, genel olarak, işçinin "sendikal mülk"üyle ilgili. DİSK ve üyesi 28 sendikanın -geri kalan ikisi beraat etti- kapatılma kararı kesinleşirse, bunların para ve mal varlıkları ne olacak? Kime geçecek, kime kalacak?

Danışma Meclisi'nde dahi görüşmeye konmaksızın Millî Güvenlik Konseyi tarafından doğrudan yürürlüğe sokulan 2821 sayılı Sendikalar yasasının 46 ncı maddesine göre yanıt şöyle:

"Feshedilen veya infisah eden sendikaların mal varlığı üyesi bulunduğu konfederasyona devredilir. Bu devir konfederasyonun kabulüne bağlıdır. Kabul edilmediği takdirde para ve mallar Hazineye devredilir.

Feshedilen veya infisah eden sendika, konfederasyon üyesi değilse, para ve malları Hazineye devredilir.

Feshedilen veya infisah eden konfederasyonların para ve malları Hazineye devredilir.

Mahkeme kararı ile kapatılan sendika ve konfederasyonların para ve malları Hazineye intikal eder.

Para ve mallar, bu maddede belirtilen kuruluşlar dışında gerçek veya tüzel bir kişiye, kuruluşu, kuruma devredilemez veya feshedilen sendika ve konfederasyonun üyeleri arasında paylaştırılmaz."

Görüldüğü gibi Hazineye intikal eğilimi egemendir. Yeni yasa ile yürürlükten kaldırılan eski yasanın bu konudaki hükümleri ise biraz daha esnekti. 18 inci maddesi şöyle diyordu:

"Feshedilen veya infisah eden sendika, federasyon ve konfederasyon bir işveren teşekkülü ise malları, bu kanun veya sair kanunlar gereğince kurulmuş başka bir işveren teşekkülüne, bir işçi teşekkülü ise bu kanuna göre kurulmuş diğer bir işçi teşekkülüne devredilir.

Feshedilen veya infisah eden sendika, federasyon veya konfederasyonun tüzüklerinde bir sarahat bulunmadığı takdirde malları:

- Türkiye çapında faaliyet gösteren bir sendika ise üyesi bulunduğu konfederasyona,
- Federasyon üyesi bir sendika ise bağlı bulunduğu federasyona,
- Federasyon ise, bağlı bulunduğu konfederasyona, konfederasyon yoksa onu meydana getiren teşekküllere,
- Konfederasyon ise, diğer bir konfederasyona,
- Hiçbir teşekküle bağlı olmayan bir sendika ise, aynı işkolunda kurulmuş en çok üyeye sahip sendikaya veya federasyona, bu tip bir sendika ve federasyon yoksa en çok üyeye sahip konfederasyona,

Devredilir.

Her türlü devir ilgili teşekkülün kabulüne bağlıdır.

Malların bunlardan gayri gerçek veya tüzel herhangi bir şahsa veya teşekküle veya müesseseye devri veyahut feshedilen teşekküllerin üyeleri arasında paylaşılması yasaktır."

Aynı eski yasanın 30 uncu maddesinde "kapatma halinde fesih hükümleri uygulanır" denmekteydi.

Görüldüğü gibi eski düzenlemede Hazineye devir sözkonusu değildir. Bu bağlamda eski düzenlemenin sendikal mülkün sendikal mülk çerçevesi içinde kalmasını benimsemiş olması herhalde işçi ve sendika çıkarlarına daha uygun bir yaklaşımdır. Bununla birlikte DİSK ve sendikalarının aynı anda kapatılması durumunda, para ve mallarının eski düzenleme uyarınca nereye devredileceği açık değildir. Çok genel bir yaklaşımla, konfederasyon olarak DİSK'in varlığının TÜRK'İŞ'e, üye sendikaların varlıklarının ise üye sendikalara devredilmesi mi söz konusu olurdu?

Yeni düzenlemeye göre ise durum çok açık. DİSK ve sendikalarının kapatılması durumunda, tüm varlıkları Hazineye kalıyor. 12 eylül 1980 günü MGK'nın 1 NO'lu bildiriyle askıya alınan DİSK ve sendikalarının para ve mal varlığının küçümsenmeyecek boyutta olduğu biliniyor. Ancak ayrıntı bilinmiyor.

Elimizdeki bilgileri aktarmadan önce bu sorunun Uluslararası çalışma örgütü(UÇÖ) düzeyinde şikayet konusu olduğunu belirtelim.

Bilindiği gibi, 12 eylül'ün hemen arkasından, farklı eğilimlere sahip olmalarına karşın Dünya sendikalar federasyonu(DSF) de, Uluslararası hür sendikalar konfederasyonu(UHSK) ile Dünya iş konfederasyonu(DİK) de, özellikle DİSK ile üye sendikalarının askıya alınması olayını vurgulayıp, sendikal hakları ve özgürlüğü çiğnediği gerekçesiyle Türk hükümetini UÇÖ'ye şikayet ettiler. UÇÖ Sendikal özgürlük komitesi(SÖK) böylece devreye giriyor. Şikayetçi örgütlerin iddialarını hükümete soruyor. Yanıtlara göre konuları irdeliyor. Sonuçlar çıkarıyor, UÇÖ Yönetim kuruluna karar tavsiyelerinde bulunuyor. UÇÖ'de hayli kabaaran Türkiye dosyası çerçevesi içinde DİSK'in ve sendikalarının para ve mal varlığı sorunu da gündeme geldi. Hâlâ da gündemde. SÖK'ün deyişle, askının ve davanın uzaması nedeniyle "artan önemde" gündemde.(1)

Anlaşıldığı kadarıyla bu konuda DSF ayrıntılı ek şikayetlerde bulunmuş UÇÖ'ye. 15.5.1981'de, Genel-İş'in Ankara'da inşa edilmekte olan genel merkez binasının "kamulaştırılması" girişiminden söz etmiş ve inşaatın fotoğrafını da eklemiş. Ardından, 1.9.1981 tarihli başvurusunda DSF, yine Genel-İş'in Ören Artemis tesislerinin Turizm bankasına kiralanması olayını bildirmiş. Turizm Bankası genel müdürünün, "Amacımız bu tesisi Türk turizmimize kazanmaktır." sözlerini de eklemiş.

SÖK, 13.11.1981 tarihli raporunda Türk hükümetinden "DİSK'in sendikal varlığının kullanımına ilişkin olarak ileri sürülen savlar hakkında gözlemlerini iletmesini" istiyor.(2)

11.2.1982'de hükümet SÖK'e yazmış: Para ve mal varlıklarının 2316 sayılı yasaya göre kayımların elinde olduğu söyleniyor. Ören tesisleri 1981'de 8,5 milyon lira kâr etmiş. Genel-İş'in 30.9.1980 tarihinde bankada bulunan 11.532.194 lirası 31.12.1981'de 339.198.316,20 liraya yükselmiş. Bu arada Devlet planlama teşkilatının isteği üzerine inşa edilmekte olan bina "kamulaştırılmış". Kayımlar biçilen değeri uygun görmemişler, 197.354.958 lira artırılması için dava açmışlar.(3)

SÖK bu bilgileri not ettikten sonra DİSK'in "sendikal özgürlük ilkeleriyle çelişkili olarak, adli değil idari kararlarla askıya alındığını" anımsatıyor ve sendikaların çalışma ve işleyişlerine hükümet ve kamu makamlarının karışmaması gerektiği yolundaki sendikal özgürlük ilkesinin altını çiziyor.(4)

12-22.7.1982 tarihleri arasında UÇÖ'den bir heyet Türkiye'de. Para ve mal varlığı konusunda yeterli bilgi edinemediği görülüyor.

25.2.1983 tarihli raporunda SÖK, hükümete, askıdaki sendikalara ilişkin konular ve bunların para ve mal varlığının kaderi hakkında yeniden soru yöneltiyor.(5)

Hükümetin 25.4.1983 tarihinde verdiği yanıt "ideolojik". "Bazı sendikaların ideolojik eylemlere karıştığı" belirtilmiş, bunların "bazı terörist illegal örgütlerle organik bağ kurdukları" vurgulanmış ve bu da Türkiye'yi 12 eylül 1980 "askeri müdahalesi" ne getiren "anarşi ve terör ortamını maddi ve manevi katkıda" bulunmuş.(6) DİSK, MİSK ve

HAK-IŞ hakkında askı kararı "somut kanıtlar" temelinde alınmış. Bu kanıtlardan biri "sendika aidatlarının gizli faaliyetler için kullanılmış olması" imiş. Bunun da kanıtı, 12 eylül izleyen aylarda askıdaki sendikaların aidat girdisinin büyük artışı imiş. "Dolayısıyla o sendikaların varlıkların bloke edilmesi ve kayyım tayini için önlemler alındı."(7) Paragrafın son satırını atlamayalım: "19.2.1981 tarihinden itibaren HAK-IŞ yeniden faaliyete hak kazandı."

Hükümetin yanıtı SÖK için pek doyurucu olmamış anlaşılır. Yanıtın yeni unsurlar içermediğini belirtiyor, askı kararlarının mutlaka kaldırılması ve kayyımların denetimindeki para ve mal varlıklarının iadesi gerekliliğini yineliyor.(8)

Arada MİSK de askıdan iniyor. Para ve mal varlığı -SÖK'e hükümetin bildirdiğince- eksiksiz iade ediliyor. SÖK, DİSK için de aynı gelişme öngörülüyor mu, diye soruyor. Hükümetin yanıtı: Davanın sonucunu bekleyin.

Beklerken, 24 temmuz 1963 kaynaklı sendikalar yasası ile toplu sözleşme, grev ve lokavt yasasının öldürülme işlemleri sonuçlanıyor ve yerlerini yenileri alıyor. Kapatma yada fesih durumlarında para ve mal varlıklarına ilişkin eski ve yeni düzenlemeleri yukarıda aktardık. Yeni düzenleme SÖK'ün de dikkatini çekiyor: "Komite, mahkeme, DİSK ve üye sendikalarının kapatılması yönünde karar verirse tüm varlığın Hazineye intikal edeceğini gözlemledi. Bir sendikal örgütün kapatılması(yada fesih) durumunda, komite, bu örgütün varlığının yalnızca örgütün eski üyeleri arasında dağıtılmasını yada o örgütün yerine kurulan(yerine geçen-halef) örgüte intikali esasını kabul etmiştir."(9)

24.9-5.10.1984 tarihleri arasında, UÇÖ'nün Sendikal özgürlük bölümü sorumlusu Simpson başkanlığında bir heyet yine Türkiye'de. Heyetin görüştüğü DİSK yöneticileri kayyımların tasarrufu üzerine kuşkularını belirtmişler.(10) Yetkililer ise DİSK'in 3 milyar lira (yaklaşık 7,5 milyon ABD doları) varlığı olduğunu bildirmişler.(11) Heyet DİSK kayyımıyla görüşmek istemiş. Görüşmüş de. Ama kayyım yeni. Bir haftalık. "Pek bir şey bilmiyorum" demiş ve eklemiş: "DİSK'in varlığı hakkında askeri mahkemenin dışında kimseye bilgi vermeye izinli görmüyorum kendimi."(11) Heyet Yüksek askeri komuta heyetinin sözcüsü general Gültekin'e başvurmuş bunun üzerine. General söz vermiş bilgilendirileceklerine. Simpson, bizim sorularımıza yanıt verilmedi, diyor. 12 eylül öncesinde DİSK ve sendikalarının mali olanaklarını nasıl "kötüye kullandıklarına" ilişkin suçlamalar iletildi.(11) Bu arada Simpson seçimli yöneticilerin kayyımlar tarafından "işten atıldıklarını" hayret içinde saptamış.

Hükümet ise alınmış görünüyor bu girişimlerden. SÖK'e 25.4.1985 tarihli yanıtında, askı ve varlık sorunu davanın sonucuna bağlıdır ve de "hiç kimsenin bu konulara karışma hakkı yoktur" deyip kesip atmış.(12) Ama UÇÖ'yü incitmek istemiyor yine de. 22.5.1985 tarihli yanıtında bilgi vermiş: DİSK ve üyesi 17 sendikanın para ve mal varlığı tutarı: 9.848.425.726 lira, yaklaşık 19.696.851 ABD doları.

SÖK üsteliyor. Askı tarihinden itibaren yıllık döküm istiyor.

19.9.1985 tarihinde hükümetin iletmiş rakamlar şaşırtıcı: 41 sendikanın para ve mal varlığı tutarı: 7,75 milyar lira(yaklaşık 15 milyon ABD doları)(13). SÖK'ün şaşırması olanaksız. Son belirtilen miktar bir öncekine göre azalma anlamı taşıyor. Bu konuda eksiksiz bilgi istiyor hükümetten.

Ardından DSF bir ek şikayette bulunmuş. Sıkıyönetimin İstanbul'da kalkması üzerine DİSK avukatlarının öne sürdüğü, kayımların gereksiz düştüğüne ilişkin istemleri aynen benimseyerek SÖK'e başvurmuş. Aynı başvuruda Maden-İş'in Gönen'deki tesisleri üzerinde kayımların tasarrufunun sendika ve işçi çıkarını gözetmediğini getirmiş.(14.1.1986)

Hükümet, 12.5.1986 tarihli yanıtında Gönen tesislerinin 1983'den itibaren "yetkili mahkemenin izni üzerine" kiralandığını, yılda 3.900.000 lira gelir getirdiğini ve her yıl -anlaşmaya göre- bu gelirin % 20 oranında arttığını belirtmiş.(14) Enflasyon oranları dikkate alındığında gerçekten de harika(!) bir kontrat!

SÖK, Gönen konusunda kuşkularını seslendirmeye devam ederken, 17.10.1986'da hükümetten DİSK ve bazı üye sendikalarının para ve mal varlıklarına ilişkin ayrıntılıca bir liste alıyor.(15) Bu listede yer alan bilgileri özetleyerek -zaten liste tüm DİSK sendikalarını kapsıyor- işçilerin, sendikaların ve ilgilenen herkesin bilgisine ilişikte sunuyoruz.

SONUÇ VE ÖNERİLER

1. DİSK ve üye sendikalarının tüm para ve mal varlığı kamuoyuna ayrıntılı olarak açıklanmalıdır. Aidat gelirleri işyerleri düzeyinde ve kronolojik gelişmesi içinde belirtilmelidir. Malvarlıkları üzerinde kayımların tasarrufları somut olarak betimlenmelidir.
2. DİSK ve üye sendikaların yöneticileri (Yürütme, Yönetim ve Denetim kurulu üyeleri) (tek tek) bu konularda doğrudan bilgilendirme hakkına sahip olmalı, kayımlar onları bilgilendirme zorunluluğu içine sokulmalıdır.
3. 12 Eylül'den itibaren sendikalarda kayımlar görevine atananlar liste halinde açıklanmalı, nerede görev üstlendikleri, hangi süre içinde görev yaptıkları bildirilmelidir.
4. Kayımlar ^{kisisel} para ve mal bildiriminde bulunmalıdırlar.
5. Son olarak yasal düzenlemenin uluslararası sendikal özgürlük ölçülerine uygun hale getirilmesi önerisidir. 2821 sayılı yasanın 46 ncı maddesi değiştirilmelidir. Hem de DİSK davası kesin sonuca varmadan değiştirilmelidir. Bu değiştirme girişiminde sendikal hareketin sürekliliği temeli esas alınmalı, işçilerin kendi çıkarlarını korumak için oluşturdukları varlığın -yani savunma araçlarının- her ne koşulda olursa olsun başka ellere geçme olasılığı engellenmelidir. Bu alanda UÇÖ organlarının karar ve görüşleri herhalde gözardı edilmemelidir. UÇÖ şu ilkenin altını çiziyor: "Kapatılan sendikaların malları geçici olarak yeddi emine verilmeli ve sonuçta kapatılan örgütün üyeleri arasında dağıtılmalı yada bu sendikaların yerine geçen örgüte devredilmelidir." Yerine geçen örgüt deyişinden anlaşılması gereken kapatılan örgütün "kuruluş amaçlarını benimseyen ve bu amaçları aynı ruhla izleyen" örgüttür.(16) Yanlış anlaşılmasın için ekleyelim: "kapatılan" deyişi fesih, infisah ve kapatma eylemlerinin tümünü içerir.

Notlar:

- (1) SÖK'ün 240 inci raporu, 30.5.1985, paragraf 46.
- (2) Paragraf 497.
- (3) SÖK'ün 214 üncü raporu, 26.2.1982, paragraf 561.
- (4) agy, paragraf 572.
- (5) SÖK'ün 224 üncü raporu, paragraf 57.
- (6) SÖK'ün 228 inci raporu, paragraf 33.
- (7) agy, paragraf 34.
- (8) agy, paragraf 66.
- (9) SÖK'ün 237 nci raporu, paragraf 31.
- (10) Rapport sur la mission, paragraf 23, SÖK'ün 237 nci raporunda.
- (11) agy, paragraf 24.
- (12) SÖK'ün 240 inci raporu, paragraf 28.
- (13) SÖK'ün 242 nci raporu, paragraf 21.
- (14) SÖK'ün 245 inci raporu, paragraf 31.
- (15) SÖK'ün 247 nci raporu, 11.11.1986.
- (16) "Liberté syndicale et négociation collective", UÇÖ 1983, paragraf 234. Ayrıca "Demokrasi, sendika özgürlüğü ve sosyal haklar", Faruk Pekin, İstanbul 1985, sayfa 229-230.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA KURUMU
TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA KURUMU
TÜSTAV

DİSK VE 14 SENDİKANIN PARA VE MAL VARLIKLARI(1)

	<u>Nakit para</u> <u>varlığı(TL)</u>	<u>\$ karşılığı (2)</u>	<u>Mal varlığı değeri(3)</u>
<u>DİSK</u>			
1980	721.479	1.803	
1981	38.782.222		
1982	147.383.142,88		
1983	239.837.138,91		
1984	337.691.547,04		
1985	527.985.558,00		
1986	655.192.887,00	935.989	
<u>MADEN-İŞ</u>			
1981	288.815.032	722.037	
1982	835.352.642		
1983	1.287.026.414		
1984	2.310.670.912		
1985	3.647.158.485		489.038.300 TL
1986	4.952.246.571	7.074.638	709.727 \$
<u>BANK-SEN</u>			
1981	221.864.125,50	554.660	
1982	256.854.614,14		
1983	757.145.052,27		
1984	1.197.048.919,00		
1985	1.711.701.598,00		86.466.015 TL
1986	2.144.396.308,05	3.063.423	125.552 \$
<u>TEKSTİL</u>			
1981	60.082.472	150.206	
1982	231.068.826		
1983	354.504.648		
1984	655.838.294		
1985	913.359.471		21.221.290 TL
1986	1.369.744.004,11	1.956.771	30.316 \$
<u>LASTİK-İŞ</u>			
1981	111.633.857,85	279.084	
1982	260.602.972,85		
1983	375.382.789,80		
1984	614.324.354,74		
1985	885.339.410,30		120.657.850 TL
1986	1.105.320.595,00	1.579.029	172.368 \$

GIDA-İŞ

1981	144.079.577,23	360.199	
1982	98.645.063,09		
1983	141.250.385,75		
1984	209.055.886,30		
1985	324.839.487,00		107.373.102 TL
1986	501.502.110,14	716.431	153.390 \$

NAKLIYAT-İŞ

31.06.1981	5.347.088,23	13.367	
31.12.1981	10.851.784,49		
1982	19.770.769,00		
1983	32.335.687,47		
1984	49.657.687,58		
1985	71.887.109,35		337.000 TL
1986	83.845.864,00	119.779	481 \$

HÜRÇAM-İŞ

1980	6.745.845	16.864	
1981	11.062.160		
1982	18.165.461		
1983	27.477.564		
1984	39.264.394		
1985	62.484.869		617.085 TL
1986	62.227.613	88.896	881 \$

BASIN-İŞ

12.09.1980	1.075.924	2.689	
1981	3.874.712		
1982	12.769.576		
1983	19.937.516		
1984	31.097.645		
1985	48.024.502		2.000.000 TL
1986	53.267.931	76.095	2.857 \$

TÜMKA-İŞ

1980	186.740,25	466	
1981	356.095		
1982	6.659.757,63		
1983	10.017.795,38		
1984	14.571.976,88		
1985	20.356.122,00		2.600.000 TL
1986	25.202.466,00	36.003	3.714 \$

ASIS

3

20.04.1981	1.187.897	2.954	
31.12.1981	2.511.699		
1982	8.318.225		
1983	11.086.070		
1984	15.627.401		
1985	23.152.436		680.000 TL
1986	27.021.117,36	38.601	971 \$

DEVİRİNCİ SAĞLIK-İS

1980	280.840,28	702	
1981	3.023.995,49		
1982	6.373.841,58		
1983	8.148.028,69		
1984	11.021.908,19		
1985	15.845.596,22		1.000.000 TL
1986	18.768.119,22	26.811	1.428 \$

ASTER-İS

1981	2.145.905	5.364	
1982	1.403.130		
1983	2.097.204,07		
1984	2.407.487,07		
1985	3.404.734,99		366.755 TL
1986	3.344.910	19.064	523 \$

İLERİCİ DERİ-İS

1980	20.609	51	
1981	1.612.023		
1982	2.841.370		
1983	5.543.749		
1984	8.105.495		113.215 TL
1985	13.515.522	19.307	161 \$

LİMTER-İS

12.09.1980	33.126	82	
1981	522.940		
1982	2.062.468		
1983	3.043.816		
1984	5.573.373		
1985	8.970.188		50 TL
1986	10.255.598	14.650	0,07 \$

Notlar:

- (1) Liste UÇÖ Sendikal özgürlük komitesinin 11.11.1986^{tarikh} ve 247 sayılı raporundan alınmıştır. Belirtildiğine göre Türk hükümeti bu verileri 17.10.1986 tarihinde iletmiştir. SÖK'ün yayınladığı liste tüm DİSK sendikalarını -Genel-İş, Petkim-İş, Oleyis, Sosyal-İş, Baysen, Dev Maden-Sen, Yeraltı Maden-İş, TİS, Devrimci Toprak-İş, Tekges-İş, Yeni Haber-İş, Fındık-İş, Taper-İş'i - kapsamaktadır.
- (2) UÇÖ'nün hesaplanası.
- (3) Değerleri kim biçmiş -kayımlar mı?- belli değil.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV